

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

**Про проект Закону про внесення змін до
Податкового кодексу України та інших законів України
щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень
(реєстр. № 4101 від 15.09.2020 р.,
поданий Кабінетом Міністрів України)**

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 30 вересня 2020 року (протокол № 29) розглянув проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо збалансованості бюджетних надходжень, реєстр. № 4101 від 15.09.2020, поданий Кабінетом Міністрів України.

Метою законопроекту є покращення умов ведення бізнесу в Україні з одночасним підвищенням показників України в міжнародних рейтингах, а також підвищення ефективності використання ресурсів економіки, зокрема:

стимулювання економічної активності суб'єктів господарювання в умовах триваючих карантинних обмежень, спрямованих на запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19);

забезпечення збалансованості бюджетних надходжень;
вжиття заходів, спрямованих на зниження рівня податкового боргу платників податків;

усунення недоліків чинного законодавства.

Проектом закону пропонується здійснити **індексацію ставки рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін на 2020 рік 111,6%.**

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації висловила свою позицію про недоцільність прийняття законопроекту в запропонованій редакції у зв'язку із такими зауваженнями.

Запропоновані законопроектом зміни в частині підвищення ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України не створюють сприятливих умов діяльності у сфері телекомунікацій, погіршують

умови розвитку ринку телекомунікацій та не вирішують питання ефективного використання обмеженого природного ресурсу - радіочастотного.

Так, законопроектом пропонується збільшити ставки рентної плати за користування радіочастотним ресурсом на 11,6 % з урахуванням прогнозного індексу споживчих цін на 2020 рік – 111,6 % (постанова Кабінету Міністрів України від 29.03.2020 № 253).

Водночас, проектом Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», реєстраційний номер 4000 від 14.09.2020, передбачено доходи Державного бюджету України на 2021 рік від сплати рентної плати за користування РЧР в сумі 3 365,7 млн грн, що в порівнянні з 2020 роком **збільшено на 990,2 млн грн, тобто на 41,7 відсотків** (на 2020 рік передбачено 2 375,5 млн грн).

Разом з тим, розробником не враховано, що Кабінетом Міністрів України вже прийнято рішення стосовно необхідності встановлення мораторію на індексацію ставок рентної плати за користування РЧР для виду радіозв'язку «стільниковий радіозв'язок» на строк 48 місяців (розпорядження Уряду від 04.12.2019 № 1272-р). Ігнорування прийнятих Урядом рішень не є допустимим та може надати негативний сигнал бізнесу щодо непослідовності та погіршення інвестиційного клімату в зазначеній сфері.

Також розробником законопроекту не враховано, що в рамках **виконання Указу Президента України** від 08.07.2019 № 497 «Про деякі заходи з покращення доступу до мобільного Інтернету» були видані відповідні ліцензії трьом найбільшим операторам телекомунікацій в діапазоні 900 МГц для радіотехнології четвертого покоління, що почали діяти з **липня 2020 року**, унаслідок чого до **Державного бюджету додатково надійшло близько 750 млн грн**.

Враховуючи умови зазначених нових ліцензій, вказаними операторами телекомунікацій здійснюються **значні інвестиції в розвиток інфраструктури, розширення покриття якісними телекомунікаційними послугами населення та території**, зокрема на міжнародних та національних автомобільних дорогах тощо, тому впровадження запропонованих законопроектом змін до статті 254 Податкового кодексу України в частині підвищення ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України для виду радіозв'язку «**стільниковий зв'язок**» призведе до надмірного фінансового, податкового навантаження на операторів телекомунікацій, та спричинить суттєві ризики щодо можливості інвестицій цих операторів у розбудову мережі.

Враховуючи наведене, вважаємо, що законопроект у цій редакції потребує доопрацювання з метою **виключення запропонованих норм щодо застосування прогнозного індексу споживчих цін у підпункті 11 пункту 254.4 статті 254** цього Кодексу.

Окремо слід зауважити, що у 2014 році статтею 254.4 Податкового кодексу України запроваджено стимулюючі підвищувальні та понижувальні коефіцієнти до окремих ставок рентної плати за користування радіочастотним

ресурсом України. Метою започаткування зазначених коефіцієнтів було, у тому числі, стимулювання операторів телекомунікацій до обміну обмеженим РЧР, який використовувався не ефективно, фрагментовано, що не давало можливості для його упорядкування та створення суцільних смуг радіочастот для подальшого впровадження новітніх радіотехнологій. Запровадження вказаних коефіцієнтів дало позитивний результат внаслідок чого, зокрема, стала можливою видача нових ліцензій на користування радіочастотним ресурсом для новітньої, на той час, в Україні радіотехнології четвертого покоління – LTE, що і було виконано НКРЗІ у діапазонах 2600 МГц, 1800 МГц та 900 МГц.

Водночас, після того як було проведено упорядкування спектру та впроваджено новітні радіотехнології у зазначених діапазонах радіочастот необхідність у подальшому застосуванню вказаних стимулюючих коефіцієнтів відсутня, а подальше їх застосування матиме лише негативні наслідки. При цьому, наявна система коефіцієнтів є суттєво складною для обчислення та перевірки правильності сплати рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, що ускладнює адміністрування зазначеного податку та не робить податкову систему простішою для бізнесу.

У зв'язку з цим, з метою вдосконалення розрахунку рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України, спрощення її адміністрування **пропонуємо передбачити у законопроекті зміни до статті 254.4 Податкового кодексу України, якими виключити зазначені понижувальні та підвищувальні коефіцієнти.**

Так, подальша наявність підвищувального коефіцієнту за концентрацію спектру є стримуючим фактором для потенційної купівлі операторами додаткового спектру в діапазоні 2100 МГц. Водночас, відміна коефіцієнтів сприятиме створенню однакових прозорих умов для подальшого впровадження нових радіотехнологій у цьому діапазоні на тендерних засадах, що в свою чергу має надати **додаткові надходження: орієнтовно 155,8 млн. грн. рентної плати за користування радіочастотним ресурсом та близько 1 млрд. грн. за продаж спектру 2x15 МГц в зазначеному діапазоні до Державного бюджету України** (при тому, ці додаткові надходження не враховано в проекті Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік», реєстраційний номер 4000 від 14.09.2020).

При цьому, внаслідок перерозподілу радіочастотного спектру між операторами стільникового зв'язку з метою його упорядкування для найбільш ефективного використання (рефармінгу), оператори, які є найбільшими платниками рентної плати **вже сплачують ренту зі ставкою 17 313,94 грн.** внаслідок застосування понижувального коефіцієнту 0,75 ($23085,25 \times 0,75 = 17\,313,94$).

Водночас, з метою встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями, спрощення оподаткування для бізнесу та спрощення адміністрування цього податку, враховуючи перехідний період, пропонується:

підпункт 11 пункту 254.4 статті 254 Податкового кодексу України викласти в такій редакції:

Вид радіозв'язку		Діапазон радіочастот	Ставка рентної плати за 1 МГц смуги радіочастот на місяць, гривень
...	
11.	Стільниковий радіозв'язок	300-791 МГц 960-1710 МГц 1710-1880 МГц	23085,25
		791-960 МГц 1880-2200 МГц	17 313,94
		2510 - 2545 МГц 2565 - 2570 МГц 2630 - 2665 МГц 2685 - 2690 МГц	3000,00

підрозділ 9-3 «Особливості справляння рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України» Розділу XX Податкового кодексу України доповнити пунктом 2 такого змісту:

«2. Тимчасово, до 31 грудня 2022 року включно, ставка рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України за вид радіозв'язку для смуги радіочастот 1710-1880 МГц, передбачені підпунктом 11 пункту 254.4 статті 254 цього Кодексу, встановлюється в розмірі 23085,25 гривні на місяць за 1 мегагерц смуги радіочастот із застосуванням таких коефіцієнтів:

для ширини смуги радіочастот, яка перевищує 30 МГц (15 x 2) у кожному регіоні окремо, що належать окремому платнику рентної плати - користувачу радіочастотного ресурсу, застосовується підвищувальний коефіцієнт 1,4;

для ширини безперервного інтервалу (суцільної смуги) радіочастот в усіх регіонах України (за виключенням Автономної Республіки Крим та м. Севастополь), що дорівнює або перевищує 10 МГц (5 x 2) у кожному регіоні, за умови що загальна ширина смуги радіочастот не перевищує 30 МГц (15 x 2) в одному діапазоні радіочастот, що належать окремому платнику рентної плати - користувачу радіочастотного ресурсу, застосовується понижувальний коефіцієнт 0,75.

Передбачені підвищувальний та понижувальний коефіцієнти застосовуються окремо до об'єкта оподаткування шляхом додавання/віднімання грошового значення відповідного коефіцієнта до нього. Грошове значення коефіцієнта розраховується шляхом визначення різниці між об'єктом оподаткування, до якого застосовується коефіцієнт, помножений на коефіцієнт, та об'єктом оподаткування, до якого застосовується коефіцієнт.».

Також до Комітету надійшов лист від Української асоціації операторів зв'язку «Телас», яка об'єднує провідних операторів телекомунікацій України та Американської торгівельної палати стосовно недоцільності підвищення ставок рентної плати. В зазначених листах звертається увага на негативні наслідки для ринку телекомунікацій у разі прийняття законопроекту та підвищення рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України.

Таким чином, впровадження запропонованих законопроектом змін до статті 254 Податкового кодексу України в частині підвищення ставок рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України для виду радіозв'язку «стілниковий зв'язок» призведе до надмірного фінансового, податкового навантаження на операторів телекомунікацій, та спричинить суттєві ризики щодо можливості інвестицій операторів у розбудові мережі.

Окремо звертаємо увагу на те, що поданий 15 вересня 2020 року до Верховної Ради України законопроект Кабінету Міністрів України щодо зміни ставки рентної плати за користування радіочастотним ресурсом України порушує п.4 Розділу XIX «Прикінцеві положення» Податкового кодексу України, згідно якого таке ініціювання може відбутися не пізніше 1 червня.

На думку Комітету, подібні непередбачувані рішення не тільки вкрай негативно можуть вплинути на інвестиційну спроможність операторів телекомунікацій, але і суттєво погіршити інвестиційний клімат України в цілому, покращення якого є одним із ключових пріоритетів роботи Президента України, Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України.

За результатами обговорення, **Комітет ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України **повернути на доопрацювання** проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо збалансованості бюджетних надходжень (реєстр. № 4101 від 15.09.2020) для урахування вищезазначених пропозицій та зауважень.

2. Направити Висновок Комітету про розгляд зазначеного законопроекту до Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО